

U S T A W A

z dnia <data wydania aktu> r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 15a dodaje się art. 15aa i art. 15ab w brzmieniu:

„Art. 15aa. 1. Emerytura dla funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa i Państwowej Straży Pożarnej, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.

2. Emeryturę podwyższa się na zasadach określonych w art. 15 ust. 2-5.

3. Emerytura dla funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, który w dniu zwolnienia ze służby posiada co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2, wzrasta również o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok poprzedzających służbę:

1) okresów składkowych,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2) okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okresów nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

4. Emerytowi uprawnionemu do emerytury obliczonej na podstawie ust. 1-3, który w dniu zwolnienia ze służby posiadał co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2, dolicza się na jego wniosek do wysługi emerytalnej, przypadające po zwolnieniu ze służby okresy, o których mowa w ust. 3 pkt 2.

5. Okresy, o których mowa w ust. 4, dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru.

6. Za każdy rok okresów, o których mowa w ust. 4, doliczanych do wysługi emerytalnej w myśl ust. 4 i 5 emeryturę obliczoną na podstawie ust. 1-3, zwiększa się o 1,3% podstawy jej wymiaru.

7. Ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów, o których mowa w ust. 4, następuje z uwzględnieniem pełnych miesięcy na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że ubezpieczenie ustało w kwartale kalendarzowym.

8. W razie przyznania podwyższenia, o którym mowa w ust. 3 lub zwiększenia, o którym mowa w ust. 6, umowa między członkiem otwartego funduszu emerytalnego a tym funduszem ulega rozwiązaniu, a środki zgromadzone na rachunku członka w otwartym funduszu emerytalnym są niezwłocznie przekazywane na dochody budżetu państwa.

9. Przekazanie środków, o których mowa w ust. 8, na dochody budżetu państwa następuje na podstawie zawiadomienia organu emerytalnego.

Art. 15ab. 1. Funkcjonariusz, o którym mowa w art. 15aa, ma prawo wyboru ustalenia emerytury na zasadach i w wysokości określonych w art. 15a albo w art. 15aa.

2. Oświadczenie o wyborze składa się do organu emerytalnego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.";

2) w art. 24 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w razie niedoliczenia do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta, o którym mowa w art. 15 lub w art. 15aa ust. 3 lub w art. 15e, okresów, o których mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 lub w art. 15aa ust. 4, okresy te dolicza się na wniosek osoby

uprawnionej do renty rodzinnej do wysługi emerytalnej zmarłego, na zasadach określonych odpowiednio w art. 14 lub w art. 15aa;"

3) w art. 33c zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 15 lub art. 15a lub art. 15aa lub art. 18f stosuje się odpowiednio.".

Art. 2. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105) w art. 111a w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) obliczonej na podstawie art. 15, art. 15aa, art. 15c, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320);".

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.²⁾) w art. 22 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, w przypadku zawiadomienia przez właściwy organ emerytalny o ustaleniu prawa ubezpieczonego do emerytury obliczonej na podstawie:

- 1) art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320) lub
- 2) art. 15, art. 15aa, art. 15c, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320)."

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 321, 568, 695, 875, 1291 i 2320).

Art. 4. 1. Emerytowi, którego prawo do emerytury policyjnej zostało ustalone na podstawie art. 15a ustawy zmienianej w art. 1, a który został zwolniony ze służby w Policji, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa lub Państwowej Straży Pożarnej i spełnia warunek określony w art. 15aa ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, któremu nie ustalono prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291), na jego wniosek, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, ustala się ponownie wysokość emerytury policyjnej, w sposób określony w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do postępowań dotyczących ustalenia prawa do emerytury policyjnej na podstawie art. 15a ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 15aa i art. 15ab ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Organ emerytalny wzywa w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy osoby, w sprawie których toczy się postępowanie, o którym mowa w ust. 2 do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 15ab ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz niektórych innych ustaw ma na celu umożliwienie funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa i Państwowej Straży Pożarnej przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. i którzy posiadają okres co najmniej 25 lat służby, uwzględnienia w wysłudze emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej. Proponowana nowelizacja stanowić ma realizację § 4 ust. 1 Porozumienia zawartego w dniu 8 listopada 2018 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, a Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy formacji resortu swia.

Sposób ustalania wysokości emerytury policyjnej funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. reguluje obecnie art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320), zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”. Stosownie do treści art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, emerytura dla takiego funkcjonariusza, obliczana jest wyłącznie za okresy służby (oraz okresy równorzędne ze służbą) i wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby oraz wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok służby. Wysokość emerytury policyjnej obliczonej na powyższych zasadach może ulec podwyższeniu o:

1) 2%, 1% lub 0,5% podstawy wymiaru za służbę pełnioną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Warunki podwyższania emerytury z tego tytułu reguluje art. 15 ust. 2-3a ustawy zaopatrzeniowej oraz rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 15 ust. 6 tej ustawy;

2) 15% podstawy wymiaru, jeśli emeryt posiada orzeczenie o inwalidztwie pozostającym w związku ze służbą.

Kwota emerytury policyjnej bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i innych świadczeń pieniężnych, nie może przekroczyć 75% podstawy wymiaru emerytury (tj. uposażenia należnego funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku). Natomiast w przypadku zwiększenia emerytury policyjnej z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą kwota emerytury nie może przekroczyć 80% podstawy wymiaru emerytury. Zasady dotyczące maksymalnej wysokości procentowej podstawy wymiaru emerytury dotyczą zarówno funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., jak i tych przyjętych do służby po raz pierwszy przed dniem 2 stycznia 1999 r.

Funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., przy obliczaniu wysokości emerytury, obecnie nie są uwzględniane:

- 1) posiadane przed wstąpieniem do służby okresy składowe i nieskładowe,
- 2) przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, za tzw. okresy pracy cywilnej taki funkcjonariusz będzie mógł, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i spełnieniu warunków określonych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291), otrzymać emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kompleksowa reforma systemu emerytalnego z 1998 r. miała na celu stopniowe wygaszanie uprawnień do policyjnej i wojskowej emerytury (a także pozostałych świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych), przewidując ustalenie i wypłatę świadczeń emerytalnych i rentowych dla funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych przyjętych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. w ramach powszechnego systemu emerytalnego. Jednakże z dniem 1 października 2003 r. funkcjonariusze i żołnierze zawodowi zostali przywróceny do systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych (ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1609)). Przyjęto zasadę, iż dla funkcjonariuszy przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., za okresy służby i okresy równorzędne ze służbą będzie przysługiwała emerytura policyjna lub wojskowa, zaś za okresy pracy będzie przysługiwała emerytura powszechna (pod warunkiem odpowiedniej ilości tych okresów i po

osiągnięciu wieku emerytalnego), przy czym obydwie emerytury będą wypłacane łącznie (oraz dodatkowo ewentualna emerytura z OFE).

Obecnie, przychyłając się do postulatów zgłaszanych przez funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. proponuje się dodanie art. 15aa ustawy zaopatrzeniowej oraz wprowadzenie zmian dostosowujących wynikających z dodania tego przepisu, w celu umożliwienia części z tych funkcjonariuszy doliczania tzw. okresów pracy cywilnej do wysługi emerytalnej.

Przepisy projektowanej ustawy umożliwią funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa i Państwowej Straży Pożarnej, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. oraz którzy w dniu zwolnienia ze służby posiadają co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej (tj. okresy służby w Urzędzie Ochrony Państwa, Biurze Ochrony Rządu i służby wojskowej), uwzględnienie w wysłudze emerytalnej poprzedzających służbę lub przypadających po zwolnieniu ze służby okresów składkowych i okresów opłacania składek (tzw. okresów pracy cywilnej). Okresy przypadające po służbie będą mogły być doliczone na wniosek do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura będzie wynosić mniej niż 75% podstawy jej wymiaru. Za każdy rok tzw. okresów pracy cywilnej, doliczanych do wysługi emerytalnej przyjęto jednakowy wskaźnik zwiększenia podstawy wymiaru emerytury, tj. 1,3%. Wprowadzone zostaną również przepisy stanowiące odpowiedniki art. 14 ust. 5-7 ustawy zaopatrzeniowej, dotyczące zasad ponownego ustalenia wysokości emerytury oraz przekazywania środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym.

Projektowany art. 15ab daje funkcjonariuszom, o których mowa w art. 15aa prawo wyboru dotychczasowych zasad wyliczania emerytury (tj. na podstawie art. 15a), czyli niedoliczanie do emerytury policyjnej okresów pracy cywilnej i zachowanie prawa do dwóch emerytur - policyjnej i emerytury z ZUS (za okresy pracy cywilnej, po spełnieniu warunków określonych w powszechnych przepisach emerytalnych, w szczególności po osiągnięciu wieku emerytalnego).

Wprowadzenie możliwości doliczania do wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej będzie się wiązało z brakiem możliwości pobierania dwóch (lub trzech, jeśli łącznie z OFE) emerytur, tj. policyjnej i powszechnej, analogicznie jak ma to miejsce obecnie w przypadku funkcjonariuszy, którym emerytura policyjna jest ustalana na podstawie art. 15

ustawy zaopatrzeniowej. W związku z powyższym w art. 2 i 3 projektowanej ustawy zawarto niezbędne zmiany w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Ponadto w zaproponowanym brzmieniu tych przepisów, uporządkowano odesłania do wszystkich właściwych przepisów stanowiących podstawę do ustalenia emerytury policyjnej z uwzględnieniem tzw. okresów pracy cywilnej.

Przepis przejściowy projektowanej ustawy umożliwi byłym funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa i Państwowej Straży Pożarnej, których emerytury zostały ustalone na zasadach określonych w art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, a którzy spełnią warunek określony w niniejszej ustawie (co najmniej 25 lat służby), i którzy nie mają ustalonego prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponowne ustalenie wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem tzw. okresów pracy cywilnej. Wniosek w tym zakresie należy złożyć w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Do postępowań wszczętych i nie zakończonych dotyczących ustalenia prawa do emerytury policyjnej, prowadzonych na podstawie art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, stosowane będą przepisy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega procedurze notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy

z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.